

Açıklama İstekleri

Hazırlayan:
Linux Belgelendirme Çalışma Grubu
<belgeler-grubu (at) lists.sourceforge.net>

Haziran 2006

Özet

Bu kitap, kısaca RFC'ler olarak bilinen açılımı "Request for Comment" olan ve Türkçe'ye "Açıklama İsteği" olarak çevrilebilecek olan belgelerin Türkçe çevirilerini içermesi amacıyla hazırlanmıştır. Bu çeviriler bilgi mahiyetindedir, çevirilerin doğruluğu garanti edilmemektedir. Bu çeviriler IETF^(B1) tarafından yayınlanan resmi RFC'lerin yerine kullanılamaz.

Resmi RFC'ler <http://www.ietf.org/rfc.html>^(B2) adresinde sunulmaktadır.

Açıklama İstekleri ve Genel Ağ Standartları hakkında bir fikir edinmek için lütfen BCP 9^(B3)'u okuyunuz.

Açıklama İsteklerinin özgün sürümlerinde geçen "Internet" ve "internet" sözcükleri yerine anlamsal olarak bu sözcükleri de kapsamak ve genel bilgisayar ağlarını ifade etmek üzere "Genel Ağ" terimi kullanılmıştır. Çünkü, her ne kadar bu standartlar özelinde Amerikan Savunma Bakanlığına bağlı bir görev gücü tarafından "The Internet" standartları olarak hazırlanmışlarsa da Dünya genelinde bütün bilgisayar ağlarında uyulması gereken uluslararası standartlar olarak kabul görmekte ve "The Internet" özel bir durum olarak ele alınmaktadır.

İçindekiler

<i>I. Standartlaşma Sürecindeki Açıklama İstekleri</i>	3
<i>II. Şu Anki En İyi Uygulamalar (BCP'ler)</i>	5
<i>III. Bilginiz İçin Açıklama İstekleri (FYI'ler)</i>	6
<i>IV. Bilgilendirici ve Deneysel Açıklama İstekleri</i>	7

Yasal Uyarı

RFC'lerin yazarlarının hakları [BCP 78^{\(B4\)}](#) ile düzenlenmiştir. Dolayısıyla bu kitap kapsamındaki çevirilerin çevirmenlerinin haklarını da BCP 78'in düzenlediği kabul edilmiştir.

Bu kitap kapsamındaki RFC'ler [IETF^{\(B6\)}](#) tarafından yayınlanan resmi RFC'lerin **gayriresmi** çevirileridir. Bu çevirilerin hiçbir bağlamda ya da koşulda hükmü yoktur. Bu çeviriler, anadili Türkçe olan Genel Ağ kullanıcılarının RFC'ler hakkında fikir edinebilmelerini sağlamak amacıyla hazırlanmaktadır.

BU BELGE "ÜCRETSİZ" OLARAK RUHSATLANDIĞI İÇİN, İÇERDİĞİ BİLGİLER İÇİN İLGİLİ KANUNLARIN İZİN VERDİĞİ ÖLÇÜDE HERHANGİ BİR GARANTİ VERİLMEMEKTEDİR. AKSİ YAZILI OLARAK BELİRTİLMEDİĞİ MÜDDETÇE TELİF HAKKI SAHİPLERİ VE/VEYA BAŞKA ŞAHISLAR BELGEYİ "OLDUĞU GİBİ", AŞIKAR VEYA ZIMNEN, SATILABİLİRLİĞİ VEYA HERHANGİ BİR AMACA UYGUNLUĞU DA DAHİL OLMAK ÜZERE HİÇBİR GARANTİ VERMEKSİZİN DAĞITMAKTADIRLAR. BİLGİNİN KALİTESİ İLE İLGİLİ TÜM SORUNLAR SİZE AİTTİR. HERHANGİ BİR HATALI BİLGİDEN DOLAYI DOĞABİLECEK OLAN BÜTÜN SERVİS, TAMİR VEYA DÜZELTME MASRAFLARI SİZE AİTTİR.

İLGİLİ KANUNUN İCBAR ETTİĞİ DURUMLAR VEYA YAZILI ANLAŞMA HARİCİNDE HERHANGİ BİR ŞEKİLDE TELİF HAKKI SAHİBİ VEYA YUKARIDA İZİN VERİLDİĞİ ŞEKİLDE BELGEYİ DEĞİŞTİREN VEYA YENİDEN DAĞITAN HERHANGİ BİR KİŞİ, BİLGİNİN KULLANIMI VEYA KULLANILAMAMASI (VEYA VERİ KAYBI OLUŞMASI, VERİNİN YANLIŞ HALE GELMESİ, SİZİN VEYA ÜÇÜNCÜ ŞAHISLARIN ZARARA UĞRAMASI VEYA BİLGİLERİN BAŞKA BİLGİLERLE UYUMSUZ OLMASI) YÜZÜNDEN OLUŞAN GENEL, ÖZEL, DOĞRUDAN YA DA DOLAYLI HERHANGİ BİR ZARARDAN, BÖYLE BİR TAZMİNAT TALEBİ TELİF HAKKI SAHİBİ VEYA İLGİLİ KİŞİYE BİLDİRİLMİŞ OLSA DAHİ, SORUMLU DEĞİLDİR.

Tüm telif hakları aksi özellikle belirtilmediği sürece sahibine aittir. Belge içinde geçen herhangi bir terim, bir ticari isim ya da kuruma itibar kazandırma olarak algılanmamalıdır. Bir ürün ya da markanın kullanılmış olması ona onay verildiği anlamında görülmemelidir.

I. Standartlaşma Sürecindeki Açıklama İstekleri

Özet

Bu kısımda standartlaşma sürecine dahil olmuş — kullanımdışı standart (obsoleted standard), tarihi standart (historic standard), standart aday adayı (proposed standard), standart adayı (draft standard), standart — Açıklama İstekleri yer almaktadır. Bir Açıklama İsteğinin şu an hangi seviyede olduğunu [Resmi Genel Ağ Protokol Standartları^{\(B9\)}](#) sayfasından öğrenebilirsiniz. Bu seviyelerin anlamları ve standartlaşma sürecinin açıklamaları için [BCP 9^{\(B10\)}](#)'u okuyunuz.

İçindekiler

- 1. RFC 768 - Kullanıcı Verikatarı Protokolü (UDP)** rfc768.pdf
Bu protokol, diğer programlara asgari bir protokol mekanizması ile ileti gönderen uygulama programları için bir yordam sağlar. Protokol aktarım yönlendirimi olup teslimat ve yineleme koruması garanti edilmemiştir.
- 2. RFC 791 - Genel Ağ Protokolü (IP)** rfc791.pdf
Bu belge Genel Ağ Protokolünün belirtimidir. Genel Ağ Protokolü paket anahtarlamalı bilgisayar iletişim ağlarını birbirine bağlayan sistemlerde kullanmak için tasarlanmıştır. Genel Ağ Protokolü kaynakların ve hedeflerin sabit uzunluktaki adreslerle tanınan konaklar olduğu ağlarda verikatarı denilen veri bloklarının kaynaktan hedefe aktarımı için tüm gereksinimleri sağlar. Genel Ağ Protokolü ayrıca, gerektiğinde, "küçük paketli" ağlarda aktarım için uzun verikatarların bölünmesi ve yeniden birleştirilmesi için de tüm gereksinimleri sağlar.
- 3. RFC 792 - Genel Ağ Denetim İletisi Protokolü (ICMP)** rfc792.pdf
Genel Ağ Protokolü (IP) paket anahtarlamalı bilgisayar iletişim ağlarını birbirine bağlayan sistemlerde konaklararası verikatarı hizmeti için kullanılır. Ağları birbirine bağlayan aygıtlara Ağgeçitleri denir. Bu ağgeçitleri kendi aralarında denetim amaçlı olarak Ağgeçitleri arası Protokol (Gateway to Gateway Protocol – GGP) sayesinde haberleşirler. Ara sıra bir ağgeçidi veya hedef konak kaynak konakla örneğin verikatarı işlenirken oluşan bir hatayı bildirmek için haberleşir. Böyle amaçlar için Genel Ağ Denetim İletisi Protokolü (Internet Control Message Protocol – ICMP) kullanılır ve bu belge de Genel Ağ Denetim İletisi Protokolünün belirtimidir.
- 4. RFC 793 - Aktarım Denetim Protokolü (TCP)** rfc793.pdf
Aktarım Denetim Protokolü (TCP) paket anahtarlamalı bilgisayar ağlarındaki ve bu tür ağların birbirine bağlı sistemlerindeki konaklar arasında çok güvenilir bir konaktan konağa protokol olarak kullanılmak üzere tasarlanmıştır. Bu belge Aktarım Denetim Protokolü ve protokolün kullanıcılara veya uygulamalara arayüzünü ve kendini gerçekleyen programlar tarafından yerine getirilen işlevleri açıklar.
- 5. RFC 2234 - Sözdizimi Belirtileri için Arttırımlı BNF: ABNF** rfc2234.pdf
Arpanet'in ilk günlerinde, her belirtim kendi ABNF belirtimini içeriyordu. Buna eposta belirtileri de dahildi. RFC822, RFC733'ten yaptığı ABNF alıntıları ile geldi. Bu belge belli bir başvuru kaynağı olmak üzere bu tanımları ayırmaktadır. Baştan belirtelim, ayrıca bazı değişiklikler ve genişletmeler de içerir.
- 6. RFC 2821 - Basit Posta Aktarım Protokolü (SMTP)** rfc2821.pdf
Bu belge Genel Ağ'da elektronik posta aktarımı için kullanılan temel protokolün müstakil belirtimidir.
- 7. RFC 2822 - Genel Ağ İleti Biçimi** rfc2822.pdf

Bu standart, bilgisayar kullanıcılarının "elektronik posta" iletileri kapsamında birbirlerine gönderdikleri metin biçimindeki iletiler için bir sözdizimi belirtir. Bu standart, "ARPA Genel Ağ Metinsel İletilerinin Biçimi için Standart" olarak bilinen Açıklama İsteği (RFC) 822'yi, şu an ki uygulamayı yansıtmak ve diğer RFC'lerde belirtilmiş birbirlerini etkileyen değişiklikleri birleştirmek üzere güncelleyerek onun yerine geçer.

8. RFC 3463 - Gelişkin Posta Sistemi Durum Kodları rfc3463.pdf

Bu belge posta sistemi içinde teslimat durum raporları, izleme ve tanı koyma için kullanılan ek durum kodlarını tanımlar. Teslimat Durum Bildirimi (Delivery Status Notification – DSN) teslimat raporunda bulunan diğer bilgilerle birlikte bu kodlar, ileti teslimat durumunun ortam ve dilden bağımsız oluşturulmasını kolaylaştırır.

9. RFC 4234 - Sözdizimi Belirtileri için Arttırımlı BNF: ABNF rfc4234.pdf

Genel Ağ teknik belirtilerinde yazarlarının yararlı bulduğu her gösterim kullanılabilir ve bu yüzden sıklıkla bir biçim sözdizimi tanımlama gereği duyulur. Yıllardan sonra, Arttırımlı BNF (ABNF) adı verilen, Backus–Naur Formunun değiştirilmiş bir sürümü çoğu Genel Ağ belirtilerinde yaygın olarak kullanılır olmaya başladı. Bu belirtiler ABNF'yi belgelendirir. ABNF, makul gösterimsel gücü sayesinde bütünlük ile basitliği dengeler. Standart BNF ile ABNF arasındaki farklar olarak, isimleme kuralları, yinelemeler, diğer şekiller, bağımsız sıralama ve değer aralıkları gibi gösterimler sayılabilir. Bu belirtiler ayrıca, çeşitli Genel Ağ belirtileri arasında ortak türden bir çekirdek sözel çözümleyici için de kural tanımları ve kodlama içerir.

10. RFC 4287 - Atom, Eserlerin Ödünleşimli Paylaşım Biçimi rfc4287.pdf

Bu belge, Genel Ağ'da eserlerin birliktişimini sağlamak için eserin içeriği ve öteverileri hakkında bilgi veren, Atom adı verilen XML tabanlı yapının biçim belirtileridir.

II. Şu Anki En İyi Uygulamalar (BCP'ler)

İçindekiler

1. RFC 2026 - Genel Ağ Standartlarının Standartlaşma Süreci — 3. Düzeltme rfc2026.pdf

Bu açıklama belgesi yöntemlerin ve protokollerin standartlaştırılması için Genel Ağ toplumu tarafından izlenen süreci belgeler. Standartlaştırma sürecinin aşamalarını, bu aşamalar arasında belgelerin geçişi ile ilgili gereksinimleri ve bu süreç sırasında kullanılan belgelerin türlerini tanımlar. Ayrıca, standartlaştırma süreci ile ilgili fikri mülkiyet haklarını ve telif haklarını düzenler.

2. RFC 2119 - RFC'lerde Gereksinim Seviyelerini Belirtmek için Kullanılan Anahtar Sözcükler rfc2119.pdf

Standartlaşma aşamalarına girmiş çoğu belgede belirtimin gereksinimlerini derecelendirmek için çeşitli sözcükler kullanılmaktadır. Bu sözcükler çoğunlukla büyük harflerle yazılmaktadır. Bu belge, IETF belgelerinde bu sözcüklerin hangilerinin nasıl yorumlanacağını belirtimidir.

III. Bilginiz İçin Açıklama İstekleri (FYI'ler)

IV. Bilgilendirici ve Deneysel Açıklama İstekleri

İçindekiler

- 1. RFC 4408 - Epostada Alanların Kullanım Yetkilendirilmesi için Gönderici Politik Çerçevesi (SPF),**
1. Sürüm rfc4408.pdf

Genel Ağ'da epostaların bazı yollarla sahteleri yapılabilir. Özellikle, SMTP HELO/EHLO komutlarında belirtilen alan veya bir iletinin dönüş yolu olarak kullanılabilen bir gönderici konak ile ilgili olarak mevcut protokollerde bir kısıtlama yer almaz. Bu belge, bir alanın, kendi alan adını kullanmaya izin verdiği konakları açıkça yetkilendirebildiği ve böyle bir yetkilendirmeyi bir alıcı konakla sınavabildiği Gönderici Politik Çerçevesi (Sender Policy Framework – SPF) protokolünün 1. sürümünü açıklar.

Notlar

Belge içinde dipnotlar ve dış bağlantılar varsa, bunlarla ilgili bilgiler buldukları sayfanın sonunda dipnot olarak verilmeyip, hepsi toplu olarak burada listelenmiş olacaktır.

(B1) <http://www.ietf.org>

(B2) <http://www.ietf.org/rfc.html>

(B3) [../rfc/rfc2026.pdf](http://rfc/rfc2026.pdf)

(B4) <ftp://ftp.rfc-editor.org/in-notes/bcp/bcp78.txt>

(B6) <http://www.ietf.org/>

(B9) <http://www.rfc-editor.org/rfcxx00.html>

(B10) [../rfc/rfc2026.pdf](http://rfc/rfc2026.pdf)

Bu dosya (aik.pdf), belgenin XML biçiminin T_EXLive ve belgeler-xsl paketlerindeki araçlar kullanılarak PDF biçimine dönüştürülmesiyle elde edilmiştir.

17 Ocak 2007